

Posiedzenia Komisji Naukowych PAU od czerwca 2016 do kwietnia 2017¹

Wydziałowe

KOMISJE WYDZIAŁU I FILOLOGICZNEGO

Komisja Filologii Klasycznej

Przewodniczący: Stanisław Stabryła
Zastępca przewodniczącego: Joachim Śliwa
Sekretarz: Kazimierz Korus

- 18.10.2016** – prof. dr hab. Stanisław Stabryła, *Świat pogański i świat chrześcijański w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza*
- 29.11.2016** – prof. Philip Hardie, *Paradox, Mirabilia, Miracles in Late Antique Latin Poetry*
- 13.12.2016** – mgr Paweł Zawora-Skabciczewski, *Interpretacja galijskiego denara Cezara ze słoniem (CRRC 443/1)*
- 24.01.2017** – dr Agnieszka Heszen, *Polihymnia chrześcijańska. Greckie hymny III i IV wieku*
- 28.02.2017** – prof. Joachim Śliwa, *Egipt starożytny oczami Polaków*
- 21.03.2017** – dr hab. Joanna Komorowska, „*Nie pomogą ci dary Wenus*”: *Ioannes Tzetzes i astrologiczne odczytanie Homera*
- 25.04.2017** – dr hab. Hubert Wolanin, *Dlaczego trzeba (było) napisać gramatykę łacińską od nowa?*

---

¹ Brak streszczenia oznacza niedostarczenie go w terminie przez autora wystąpienia.

Komisja Historii Sztuki

Przewodniczący: Adam Małkiewicz
Zastępca przewodniczącego: Jan K. Ostrowski
Sekretarze: Kazimierz Kuczman
Joanna Ziętkiewicz-Kotz

- 6.10.2016** – mgr Piotr Hordyński, *Triumfy i pogrzeby Habsburgów. Trzy rolki akwafortowe z wieku XVI w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej*
- 10.11.2016** – prof. dr hab. Jan Ostrowski, *Mundury cywilne w Polsce w XVIII i XIX wieku. Ze studiów nad kostiumologią, obyczajem i malarstwem portretowym*
- 8.12.2016** – prof. dr hab. Piotr Krasny, *Exempla viva. Duchowni inspiratorzy pouczeń Karola Boromeusza o kształtowaniu sztuki sakralnej*
- 12.01.2017** – mgr Adam Spodaryk, *Stan i perspektywy badań nad twórczością Michała Lanca z Kitzingen*
- 16.02.2017** – mgr Krzysztof J. Czyżewski, dr Marcin Szyma, dr hab. Marek Walczak, *Z nowych badań nad sztuką w kręgu klasztoru Dominikanów w Krakowie*
- 9.03.2017** – dr Waldemar Komorowski, *Jak Kraków odzyskiwał średniowieczną skórę, czyli o odnowie elewacji ceglanych w wiekach XIX i XX*
- 20.04.2017** – dr hab. Marek Walczak, *Kilka uwag o stylu i ikonografii nagrobka króla Władysława Jagiełły*

Komisja Kultury Słowian

Przewodniczący: Lucjan Suchanek
Zastępca przewodniczącego: Maria Dąbrowska-Partyka
Sekretarz: Hanna Kowalska-Stus

- 24.06.2016** – ks. dr hab. Jan Nowak, *Życie i heroizm ks. Władysława Bukowińskiego w Kazachstanie. W przededniu beatyfikacji*
- 28.10.2016** – dr Marta Lechowska, *Perwersyjny heroizm. Wiaczesława (Iwanowicza) Iwanowa dialog z F. Nietzszem*
- 18.11.2016** – dr hab. Maciej Czerwiński, *Człowiek, nie heros. Aporie heroizmu w chorwackiej i serbskiej prozie wojennej (1945–1990)*
- 9.12.2016** – dr Norbert Morawiec, *Interpretacje heroizmu. Jozafat Kuncewicz w dziewiętnastowiecznej historiografii rosyjskiej*
- 20.01.2017** – prof. Aleksander Połunow, *Жертвы западного империализма: отдаленные народы Азии и Африки во внешней политике России в конце XIX–начале XX в.*

- 3.03.2017** – dr hab. Dymitr Romanowski, *Bohater i święty w twórczości Fiodora Dostojewskiego*
- 31.03.2017** – dr hab. Józef Kuffel, „*Heroiczna świętość*” i wybrane współczesne ujęcia mitu bohaterskiego bądź jego imitacje
- 28.04.2017** – dr hab. Agnieszka Ziółowicz, *Norwidowskie miary i oglądy heroizmu*

Komisja Neofilologiczna

Przewodnicząca: Barbara Sosień
 Wiceprzewodnicząca: Marta Gibińska-Marzec
 Sekretarz: Ewa Łukaszyk

- 15.06.2016** – prof. dr hab. Maria Kłańska, *Poetyckie uniwersum Rose Auslaender*
- 19.10.2016** – prof. dr hab. Anna Sawicka, *Komu jest potrzebna literatura katalońska?*
- 16.11.2016** – prof. dr hab. Kazimierz Korus, *Godność człowieka (timé) w starożytnej kulturze greckiej*
- 7.12.2016** – dr Agnieszka Romanowska-Kowalska, „*Jestem lew iluzoryczny*”, czyli *Szekspir w przekładzie K. I. Gałczyńskiego*

Gałczyński tłumaczył Szekspira podczas ostatnich czterech lat życia, naznaczonych kłopotami wydawniczymi na tle politycznym i postępującym upadkiem na zdrowiu. Analiza porównawcza przekładów oraz powstałych równoległe utworów poetyckich wykazuje wyraźne ślady wzajemnych relacji między tymi dwoma rodzajami twórczości. Chociaż krytycy zarzucali przekładowi Gałczyńskiego zbyt dużą swobodę i brak językowej patyny, wielbiciele jego poezji chętnie czytali Szekspira, podążając za głosem tego wybitnego poety lirycznego i pełnego temperamentu satyryka karykaturzysty. Bezpośrednim poetyckim kontekstem dla przekładu *Snu nocy letniej* są utwory z okresu mazurskiego, które należą do najznakomitszych w jego twórczości lirycznej. Wzajemne oddziaływanie twórczości własnej i przekładowej jest widoczne na wielu płaszczyznach, począwszy od słów Tytania, stanowiących motto *Kroniki olsztyńskiej*, poprzez na nowo odkryte na Mazurach oczarowanie nocą i księżycem, skutkujące przekładowymi amplifikacjami metaforyki *Snu*, aż po realizację szeroko rozumianego programu poetyckiego, czerpiącego inspirację z renesansu. Inspiracje te są widoczne także w tłumaczeniu *Henryka IV*, sztuki bazującej na ostrych zestawieniach humoru i powagi oraz charakteryzującej się żywiołowością języka postaci. Tekst przekładu ujawnia całą paletę satyrycznych umiejętności Gałczyńskiego, który wiedział, że urok tej sztuki bazuje na nadmiarze, przesadzie

i przesycie, które zarazem śmieszą i straszą. Poeta tłumaczył Szekspira w okresie, kiedy powstały utwory będące jego najważniejszymi wypowiedziami metaartystycznymi, a praca przekładowa wpisała się w jego rozważania na temat istoty sztuki i roli artysty. Zarazem przekłady te niewątpliwie współtworzą silny w polskiej kulturze mit Gałczyńskiego jako „faceta księżycowego” i króla groteski.

18.01.2017 – prof. dr hab. Stanisław Koziara, *Uwagi filologa na marginesie współczesnych polskich przekładów Biblii*

W referacie podjęto próbę zwrócenia uwagi na niektóre aspekty filologiczne niezwykle licznych w ostatnich dziesięcioleciach rodzimych inicjatyw przekładowobiblijnych.

W pierwszej części wystąpienia wskazano na kilka cech charakteryzujących owe inicjatywy. Są nimi: 1) wielokonfesyjność prac przekładowych (tłumaczenia katolickie, protestanckie, ekumeniczne, laickie); 2) odejście w translacjach katolickich od wyłączności tłumaczeń z podstawy łacińskiej *Wulgaty* na rzecz oryginalnych języków biblijnych; 3) udział w roli tłumaczy/redaktorów wielu pokoleń biblistów, teologów oraz ludzi pióra; 4) sięganie po różne formy i techniki translacyjne (przekład dynamiczny, interliniarny, filologiczny, parafraza); 5) odwołanie się do nieliterackich zasobów polszczyzny (gwary, odmiany środowiskowe).

Druga, zasadnicza część referatu była próbą odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim stopniu inicjatywy te stanowią kontynuację cech polskiego stylu biblijnego. W tym celu w syntetycznej formie przywołane zostały historyczne uwarunkowania oraz główne konstanty stylowe polszczyzny biblijnej, znajdujące reprezentacje głównie na płaszczyźnie leksykalnej, frazeologicznej, składniowej oraz stylistycznej. Ocena pod tym kątem nowszych, rodzimych inicjatyw przekładowobiblijnych ujawniła szereg zjawisk, będących pochodną ścierania się na tym polu dwóch podstawowych antynomii: historyczność vs współczesność oraz hieratyczność vs komunikatywność. Od umiejętnego ich pogodzenia zależy, zdaniem autora referatu, filologiczne powodzenie współczesnych przedsięwzięć translacyjnobiblijnych.

15.03.2017 – dr Michał Choiński, *Hiperbola w utworach pisarzy amerykańskiego Południa*

Celem referatu była analiza wybranych fragmentów utworów pisarzy amerykańskiego Południa (m.in. Lillian Smith, Kathrine Anne Porter oraz Harper Lee) z perspektywy figuratywności hiperbolicznej. Teksty Południa, wyrosłe z obszaru USA charakteryzującego się rasizmem, przemocą i silnym konserwatyzmem, stanowią niezwykle ciekawy i rozpoznawalny odłam literatury amerykańskiej. Odzwierciedla ona skomplikowane nastroje społeczne i konflikty rasowe, które w okresie Wielkiego Kryzysu, tzn. na przełomie

lat trzydziestych i czterdziestych ubiegłego stulecia, stały się szczególnie powszechne. Przyjęta w referacie perspektywa interpretacyjna zakłada, że większość elementów składowych tych tekstów, jak na przykład groteska, bazuje na toposie przesady oraz retorycznej tropie hiperboli. Odwołując się do teorii tropów w narracji, zaproponowanej m.in. przez Haydena White'a, autor pokazuje, w jaki sposób napięcia i konflikty stanowią podstawę narracyjności tekstów pisarzy amerykańskiego Południa.

12.04.2017 – dr hab. Anita Staroń, *Powieściopisarstwo Rachilde wobec tendencji estetycznych we Francji przełomu XIX i XX wieku*

Powieściopisarka Marguerite Eymery, piszącej pod pseudonimem Rachilde, cieszyły się na przełomie XIX i XX wieku sporą popularnością, a ich autorka miała ugruntowaną pozycję w świecie literackim, nie tylko ze względu na działalność powieściopisarską, ale również krytyczną: przez blisko 25 lat pisała do „Mercure de France” recenzje nowości powieściowych. Jednak w szerszym odbiorze jej twórczość postrzegana była przez pryzmat skandalizującej tematyki, jakiej istotnie Rachilde nie unikała. Również w dzisiejszej recepcji krytycznej ten element wysuwa się na plan pierwszy, co sprawia, że jej powieściopisarstwo podlega głównie analizom tematycznym (z których na osobną wzmiankę zasługują badania genderowe naukowców anglosaskich). To z kolei powoduje, że twórczość Rachilde umieszczana jest niemal powszechnie pod znakiem dekadentyzmu. Tymczasem jej estetyczna ewolucja wydaje się niezaprzeczalna; po rozpoczęciu kariery w epoce i środowisku dekadencjum, uległa ona wpływowi symbolizmu (czasopismo „Mercure de France”, w którym odgrywała znaczącą rolę), by wreszcie w pierwszych latach XX wieku zainteresować się powieścią przygodową, przeżywającą wówczas (przynajmniej teoretyczny) renesans. Stąd propozycja periodyzacji, odzwierciedlającej rozwój tendencji literackich tamtego okresu, a zarazem wskazującej kolejne etapy w twórczości pisarki: 1880–1889 – *poetyka inwersji*, 1890–1900 – *poetyka sugestii*, 1901–1913 – *poetyka przygody*.

KOMISJE WYDZIAŁU II HISTORYCZNO-FILOZOFICZNEGO

Komisja Archeologii Krajów Śródziemnomorskich

Przewodnicząca: Ewdoksia Papuci-Władyka

Zastępcy przewodniczącej: Janusz Czebreszuk
Tomasz Scholl

Sekretarz: Kamil Kopij

19.01.2017 – prof. dr hab. Ewdoksia Papuci-Władyka, *Interdyscyplinarne badania Uniwersytetu Jagiellońskiego w antycznym mieście Nea Pafos, stolicy hellenistycznego i rzymskiego Cypru*

Cypr, duża wyspa, położona we wschodniej części Morza Śródziemnego, od zarania dziejów odgrywała istotną rolę w rozwoju cywilizacji tego regionu. Wielki wkład w jej rozwój miały zwłaszcza miasta portowe, w tym Pafos. Miasto założone pod koniec IV lub na początku III w. p.n.e. w okresie hellenistyczno-rzymskim pełniło rolę stolicy Cypru. Dziś to jedno z najważniejszych starożytnych miast na Cyprze, a jego zabytki zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. W roku 2017 Pafos pełni zaszczytną rolę Europejskiej Stolicy Kultury.

Od 2011 roku w mieście tym interdyscyplinarne badania prowadzi Zakład Archeologii Klasycznej Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie we współpracy z wieloma innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

Autorka wykładu, kierująca badaniami, przedstawiła pracę zespołów badawczych oraz najważniejsze rezultaty prac na agorze, rynku starożytnego miasta, i na innych jego obszarach. Zaprezentowała najciekawsze pozostałości odkrytej architektury: domniemaną świątynię, magazyny, małe sklepiki, baseny, studnie itp., ale również omówiła materiał tzw. ruchomy: naczynia ceramiczne, monety, obiekty metalowe, w tym unikatowe narzędzia chirurgiczne, obiekty szklane i in.

Więcej na stronie internetowej projektu: <http://paphos-agera.archeo.uj.edu.pl>

16.02.2017 – prof. dr hab. Janusz Czebreszuk, dr Maria Pappa, prof. Stelios Andreou, dr Jakub Niebieszczański, *Badania nad osadnictwem pradziejowym (neolit – początki epoki żelaza) w dolinie rzeki Anthemous w Środkowej Macedonii*

Polskie badania w dolinie rzeki Anthemous w Grecji północnej rozpoczęte zostały w 2010 roku dzięki współpracy Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach, Eforatu ds. Starożytności Regionu Salonik oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prace prowadzone przez zespół mają na celu poznanie dynamiki osadnictwa pradziejowego w dolinie, począwszy od neolitu do wczesnej epoki żelaza. Zastosowane metody mają charakter interdyscyplinarny, w których skład wchodzi zarówno doświadczenia archeologii osadniczej, jak i nauk przyrodniczych. W trakcie prac prowadzone były szczegółowe badania powierzchniowe z wykorzystaniem urządzeń GPS i opracowaniem wyników w oprogramowaniu GIS. Ponadto użyto szerokiego spektrum metod geoarcheologicznych, takich jak pobieranie rdzeni o nienaruszonej strukturze osadów, magnetometria czy prospekcja magnetometryczna.

Dzięki badaniom udało się zlokalizować cztery stanowiska neolityczne, włącznie z określeniem ich dokładniejszej chronologii oraz rozmiarów po-

przez analizy materiałoznawcze i przestrzenne. Ponadto zadokumentowano łącznie 12 stanowisk tellowych, pochodzących z epoki brązu, które na terenie północnej Grecji nazywane są *toumbami*. W wyniku badań geoarcheologicznych udało się również prześledzić zmiany krajobrazowe towarzyszące społecznościom pradziejowym, w postaci zmian koryt rzecznych, procesów erozji czy też powstawaniu aluwiiów.

Projekt badań jest finansowany w ramach projektów NCN nr: 2011/01/B/HS3/02175, 2013/09/N/HS3/01092 oraz 2016/21/B/HS3/00923.

16.03.2017 – posiedzenie naukowe poświęcone 25-leciu polsko-greckich badań nad prehistorią Grecji i basenu Morza Egejskiego:

– prof. Adamantios Sampson (Uniwersytet Egejski), *Excavations in the Sarakenos Cave and on the Aegean islands*

The Sarakenos Cave is situated in Boeotia, overlooking the Kopais basin, which was a lake in the past. It is one of the most important and the only well stratified prehistoric cave in mainland Greece. Twenty years of excavation at one site is not usual, but the privileged and enormous cave of Sarakenos with very thick deposits of different periods presents year by year great surprises such as the many hundreds of Neolithic figurines, the thousands of beads, metallic objects of Neolithic and Early Bronze Age and many human remains.

For the first time in Central Greece has been located an undisturbed layer of Mesolithic period having a duration of 3000 years (10000–7000 BP). This layer presents peculiarities and shows an isolated group of hunters and foragers using tools of limestone and exploiting the resources of the cave such as pigeons and other birds.

Layers of Final and Middle Palaeolithic have been found on the bedrock of two trenches, while so far very scanty lithics of these periods have been found in surveys around the Kopais area.

Every year in eight different trenches are excavated layers from the Palaeolithic to the Middle Bronze Age. Some years ago all the trenches have been unified covering an extent of 250 square meters. Trench F excavated since 2010 is the most important of the cave because of its extent, the important finds and the great thickness of the deposits.

– dr Magdalena Moskal-del Hoyo (Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk), dr Maria Ntinou (Uniwersytet w Walencji), *Contributions to the evolution of the Late Pleistocene environments in Greece*

– dr Jarosław Wilczyński (Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN), *Contributions to the changes in faunal record in the Late Pleistocene Greece*

- prof. Krzysztof Sobczyk (Uniwersytet Jagielloński), *Contributions to the Middle Palaeolithic in the Argolid*
- prof. Janusz K. Kozłowski (Uniwersytet Jagielloński), *Contributions to the Upper Palaeolithic and Mesolithic in Greece and in the Aegean Basin*

The result of the Greek-Polish investigations conducted in the last 25 years is the resolution of the number of fundamental questions concerning the Southern Balkans and the Aegean Sea basin. Most importantly, from the early phase of the Upper Palaeolithic in these territories a culture unit was identified, that so far has been known only from Italy, namely the Uluzzian. The presence of the Uluzzian in the territory of Greece could confirm the first expansion of Anatomically Modern Humans from the Near East to Southern Greece even before the Aurignacian. The evolution of the Aurignacian has been documented in several levels in the sequence of Klissoura Cave 1. The investigations in the Sarakenos Cave in Beotia have registered an independent development from the Final Palaeolithic to the Mesolithic and, consequently, independent beginnings of the Neolithic in continental Greece.

In turn, the investigations into the Mesolithic of the Aegean islands confirmed the vital role of marine contacts in between the various islands, which is documented by obsidian circulation. These marine contacts could have extended as far as the eastern part of the Mediterranean Basin. The result was the appearance of elements of the Neolithic package as early as the first half of the 9th millennium cal.BC on the island of Kythnos and Mesolithic assemblages representing Aegean tradition on Cyprus.

- dr Małgorzata Kaczanowska (Muzeum Archeologiczne w Krakowie), *New approach to the Neolithization of the Aegean Basin and of the Southern Balkans*

20.04.2017 – prof. dr hab. Piotr Dyzek, *Stolica Ilirii – Rhizon*

Komisja Etnograficzna

Przewodnicząca: Róża Godula-Węclawowicz
 Zastępca przewodniczącej: Janusz Barański
 Sekretarz: Renata Hołda

30.06.2016 – dr Piotr Kletowski, *Antropologia audiowizualna – dyscyplina naukowa czy propozycja metodologiczna*

Antropologia audiowizualna jest dziedziną antropologii kultury, kładącą nacisk na badanie audiowizualnych przekazów, w tym przede wszystkim

filmów, traktowanych jako pełnoprawne świadectwa aktywności kulturowych współczesnych społeczeństw. Wydaje się, że dziedzina ta w swych metodologicznych poszukiwaniach nawiązuje do teoretycznych poszukiwań na gruncie akademickiego filmoznawstwa (i wyrosłego z niego medioznawstwa), kładąc większy nacisk nie tyle na kwestie związane z tekstem danego zjawiska, co bardziej z jego kulturowym kontekstem. Byłoby dużym uproszczeniem twierdzić, że każdy antropolog audiowizualny jest automatycznie filmoznawcą, a filmoznawca, badając kulturowy kontekst filmu, staje się antropologiem, ale można zaobserwować pewne zbieżne pola zainteresowań specjalistów obu dziedzin. W prezentacji, odnoszącej się do „fuzji metodologicznej” zastosowanej przeze mnie w mojej dysertacji habilitacyjnej – monografii włoskiego reżysera Piera Paolo Pasoliniego (*Pier Paolo Pasolini – twórczość filmowa*, Warszawa 2013) – skupiłem się na zjawiskach znajdujących się w obszarze antropologii audiowizualnej i filmoznawstwa, tworzących, w moim mniemaniu, metodologiczną propozycję do szczegółowego rozczytywania tekstów kultury, jakimi są audiowizualne przekazy, zwłaszcza filmy.

Pierwszym z nich, nawiązującym do zaproponowanych przez Claude’a Levi-Straussa (antropologia strukturalna) propozycji teoretycznych, jest „przestrzeń mitu” – traktowanie filmu jako przekazu będącego emanacją konkretnych „mitów założycielskich” (mit Edypa, mit Medeji, historia Chrystusa traktowana jako mit) czy też w ogóle mitów stających się podstawą narracji kulturowych (mity bohaterskie, mit orficki itd.). „Mitologiczna” analiza filmów (czy szerzej – tekstów audiowizualnych) ujawnia ich głębokie zakorzenienie w kulturze, tworzącej (okazuje się wciąż obecna i aktywna) strukturę (np. w kulturze anglosaskiej), objawiając się – w sposób często zaskakujący – w „produktach” popkulturowych, tworzonych przede wszystkim w celach merkantylnych (hollywoodzkie produkcje superbohaterskie, będące adaptacjami komiksów wydawnictwa Marvel).

Drugim obszarem poszukiwań metodologicznych antropologii audiowizualnej jest traktowanie filmów jako źródła wiedzy o współczesnych procesach kulturotwórczych, zachodzących w łonie badanej społeczności ludzkiej (jako świadectwo jej aktywności) – w tym wymiarze szczególnie nacisk położony zostaje na badanie kina dokumentalnego, choć również – w nieco innym wymiarze – także na kino kreacyjne (w myśl zasady Werner’a Herzoga, zakładającego, że film fikcji może być również rozpatrywany jako świadectwo kultury, tyle tylko, że poddane twórczemu zniekształceniu, nadającym mu jednak ostatecznej wersji filmu dodatkowe, antropologiczne znaczenia, związane np. z samym procesem realizacji filmu). W tym obszarze antropologia audiowizualna do badania filmu sięga po teorię „opisu gęstego” Geertz’a.

Antropologia audiowizualna stanowi dziś bardzo ważne „medium badawcze”, za pomocą którego analizować można otaczającą nas wciąż zmieniającą się przestrzeń, kreowaną przede wszystkim przez obraz i połączony z nią dźwięk.

27.10.2016 – mgr Małgorzata Roeske, *Domowe „zaświaty”. O kulturowej roli strychu i piwnicy*

W swym wystąpieniu koncentrowałam się na jednostkowym doświadczeniu obcowania z szeroko pojętą przestrzenią mieszkalną. Punktem wyjścia moich rozważań było założenie o niejednorodności przestrzeni, w której na co dzień żyjemy. Zasadniczy jej podział wyznaczony jest poprzez obszar zasiedlony przez człowieka oraz niezamieszany. W obrębie pozornie oswojonej przestrzeni domostwa istnieją również miejsca niezasiedlone, ukryte – do takich należą właśnie strychy i piwnice.

Podstawowym założeniem wystąpienia była próba możliwie wieloaspektowego opisu obrazu strychu i piwnicy, utrwalonego w społecznych wyobrażeniach. Celem analizy było dążenie do wyjaśnienia fenomenu tych ukrytych przestrzeni domu, ze szczególnym uwzględnieniem ich warstwy symbolicznej, a także kulturowej i społecznej roli, jaką pełnią. W swym referacie jednocześnie starałam się udzielić odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu i w jakiej formie współczesne przedstawienia strychu i piwnicy reprodukują mityczną strukturę przestrzenną, wedle której dom odzwierciedla schemat kosmiczny. Szczególny nacisk położyłam na związek, jaki można zaobserwować pomiędzy trzema obszarami domu: strychem, mieszkaniem i piwnicą, jak również pomiędzy ukrytymi przestrzeniami domu i znajdującymi się w ich obrębie przedmiotami. Dalszym celem pracy jest próba konfrontacji fenomenologicznych ustaleń, dotyczących tychże przestrzeni, z etnograficznym materiałem uzyskanym w terenie.

17.11.2016 – mgr Paulina Maślona, *„Nadszedł czas upiorów”. Charakterystyka internetowego fandomu zabawek Monster High*

26.01.2017 – dr Grzegorz Odoj, *Konstruowanie nowej tradycji historycznej miasta postindustrialnego – przypadek Mysłowic*

Mysłowice były dotychczas mocno związane z tradycją przemysłową, która wyraźnie zaznaczyła się w dziedzinie specyficznych zjawisk kulturowych, relacji społeczno-ekonomicznych, jak i w miejskim krajobrazie. Dynamicznie zmieniające się oblicze Mysłowic zmusza do rewizji dotychczasowej tożsamości i wejścia na drogę budowania nowej, pozbawionej stygmatu industrializacji. Towarzyszy temu zestaw treści z przeszłości, które zostały uznane za ważne i godne zaakcentowania jako tworzywo no-

wej tożsamości miasta. Wybór tradycji, do której miasto chce nawiązywać, dokonuje się na wielu poziomach. Spektakularnym działaniem w tej mierze jest upamiętnianie pewnych wydarzeń poprzez uroczystości rocznicowe i jubileuszowe, inscenizacje plenerowe, stawianie obelisków, wmurowywanie tablic. Niepoślednią rolę w utrwalaniu odpowiednio skonstruowanej tradycji odgrywają różne formy jej obrazowania (m.in. widokówki, kalendarze). Przypadek Mysłowic jawi się jako szczególnie interesujący, gdy wziąć po uwagę rekonstruowanie przeszłości poprzez nadawanie znaczenia fragmentom przestrzeni publicznej (w sposób szczególnie waloryzowany jest w tym względzie tzw. „Trójkąt Trzech Cesarzy”). Wybór tradycji dokonuje się również w sferze symboliki (np. nowa interpretacja herbu miasta). Proces konstruowania tradycji historycznej i poszukiwania tożsamości ustanawia porządek symboliczny, który rzutuje na aktualny kształt świadomości społecznej myślowiczian, odpowiadającej spójnej wizji przyszłości.

16.03.2017 – dr Patrycja Trzeszczyńska, *Konstruowanie i praktykowanie pamięci o nieswojej przeszłości. Przykład Bieszczadów*

Wystąpienie oparte było na wnioskach z etnograficznych badań terenowych, prowadzonych przez autorkę od 2012 r. w Bieszczadach. Badania te poświęcone są problemowi pamięci kulturowej, w przypadku gdy pamięć odnosi się do przeszłości „przynależącej” do kogoś innego niż wspólnota pamiętających. Na podstawie materiału z badań zaprezentowano przykłady praktyk kulturowych, polegających na sięganiu po cudzą przeszłość oraz dopasowywaniu jej do współczesnych potrzeb mieszkańców i turystów. Bieszczady współczesne tworzy konglomerat ludzi, którzy mieszkają tu w sposób ciągły, wysiedlonych w ramach akcji „Wisła”, którzy wrócili w Bieszczady, oraz przyjezdnych obcych, którzy przywieźli tu z sobą własne lokalne zwyczaje, tradycje, potrawy, gwary, lokalne pamięci. Z owej wielości regionalizmów i lokalizmów powstaje osobliwa mieszanka, na którą nakładają się również intencjonalne próby poznania bojkowskiego (ukraińskiego) i żydowskiego dziedzictwa materialnego i niematerialnego w Bieszczadach. Powojenne i powysiedleńcze Bieszczady mają również swoją mitohistorię, własne pionierskie i zakapiorskie narracje pamięci, które splatają się z opowieściami o dawnej wielokulturowości, przywoływanej dziś wybiórczo i w wersji pop (festiwal, karczma, galeria sztuki).

Równocześnie rozważania nad sposobami konstruowania i praktykowania pamięci o nieswojej przeszłości można odnieść także do innych postmigracyjnych regionów, takich jak ziemie zachodnie i północne Polski.

Komisja Historii i Kultury Żydów

Przewodniczący: Leszek Hońdo
Zastępcy przewodniczącego: Michał Galas
Magdalena Ruta
Sekretarz: Anna Jakimyszyn-Gadocha

- 8.06.2016** – dr hab. Leszek Hońdo, *Nazistowskie, antropologiczne badania Żydów – Tarnów 1942 rok*
12.10.2016 – dr Ewa Węgrzyn, *Alija gomulłowska (1956–1960) – przyczyny, przebieg i proces adaptacji w Izraelu*
9.11.2016 – dr Alicja Maślak-Maciejewska, *Kaznodzieje i rabini krakowskiej synagogi postępowej – między niemieckością a polskością*
14.12.2016 – dr Agnieszka Jagodzińska, *Żydowskie reakcje na misje Londyńskiego Towarzystwa Krzewienia Chrześcijaństwa wśród Żydów, 1809–1939*
11.01.2017 – dr Dariusz Niemiec, *Badania archeologiczne przy Starej Synagodze w latach 2014–2016*
8.03.2017 – dr Maria Vovchko, *Konwersje żydowskie we Lwowie w II połowie XIX i na początku XX wieku Próba analizy*
12.04.2017 – dr Hanna Kozińska-Witt, *Administracyjna integracja dzielnic żydowskiej w organizm miejski Krakowa: początki okresu autonomicznego*

Komisja Historii Wojen i Wojskowości

Przewodniczący: Michał Baczkowski
Zastępca przewodniczącego: Andrzej Wojciech Essen
Sekretarz: Marek Herma

- 14.06.2016** – dr hab. Michał Jan Stachura, *Studia oblicza pola bitwy – nowa narracja czy nowa metoda historii starożytnej wojskowości*
11.10.2016 – dr hab. Roman Kochnowski, prof. UP, *Admirał Franz von Hipper ostatni dowódca Hochseeflotte*
8.11.2016 – dr hab. Piotr Olender, *Wpływ działań morskich na przebieg pierwszej wojny bałkańskiej*
13.12.2016 – dr hab. Andrzej Essen, prof. UP, *Syberyjska anabaza Legionu Czechosłowackiego w latach 1918–1920*
10.01.2017 – dr hab. Piotr Mikietyński, *Niemiecko-turecka współpraca wojskowa przed i w trakcie pierwszej wojny*
14.02.2017 – dr Piotr Nykiel, *„Każdy żeglarz, który atakuje fort jest głupcem”. Dardanele, 19 lutego–18 marca 1915*

14.03.2017 – dr hab. Marek Herma, prof. UP, *Wkład wiceadmirała Kazimierza Porębskiego w budowę zrębów organizacyjnych Marynarki Wojskowej odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej*

11.04.2017 – mgr Kamil Ruszała, *Uchodźcy wojenni w Austro-Węgrzech w trakcie pierwszej wojny światowej*

Komisja Medioznawcza

Przewodniczący: Maciej Kawka
Zastępcy przewodniczącego: Michał Drożdż
Kazimierz Wolny-Zmorzyński
Sekretarz: Paweł Płaneta

18.04.2017 – prof. dr hab. Maciej Kawka, *O języku tzw. postprawdy w mediach, czyli jak fikcja stała się rzeczywistością*

Komisja Nauk Ekonomicznych

Przewodniczący: Roman Niestrój
Zastępca przewodniczącego: Jacek Osiewalski
Sekretarz: Henryk Gurgul

14.06.2016 – dr Leopold Zgoda, *Wojciecha Gasparskiego kryterium „potrójnego E”*

29.11.2016 – dr hab. Marek A. Dąbrowski, *Kurs walutowy jako mechanizm absorpcji wstrząsów gospodarczych i finansowych w krajach na średnim poziomie rozwoju*

Komisja Prawnicza

Przewodniczący: Jerzy Pisuliński
Zastępca przewodniczącego: Arkadiusz Sobczyk
Sekretarz: Hanna Knysiak-Sudyka

23.01.2017 – dyskusja nad sytuacją prawną po zmianach w Trybunale Konstytucyjnym, wynikających z ustaw o statusie sędziów TK, o organizacji i trybie postępowania przed TK oraz ustawy wprowadzającej wspomniane ustawy; wprowadzenie do dyskusji: prof. dr hab. Andrzej Zoll

6.03.2017 – dyskusja nad projektowanymi zmianami kodeksu postępowania administracyjnego (projekt rządowy, druk sejmowy nr 1183 z 28 grudnia 2016 r.); wprowadzenie do dyskusji: prof. dr hab. Hanna Knysiak-Sudyka, *Projekt nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego*

Kodeks postępowania administracyjnego został uchwalony w 1960 r. i od tego czasu podlegał licznym nowelizacjom. Wprowadzone zmiany spowodowały wzrost kazuistyki regulacji kodeksowej, jak również stopnia formalizmu czynności procesowych w postępowaniu administracyjnym ogólnym. Nadto ustawodawca wprowadził liczne rozwiązania odbiegające od regulacji kodeksowej w ustawach szczególnych. Powyższe czynniki, jak również proces przeobrażeń państwa, jego funkcji i zewnętrznych relacji wywołały konieczność podjęcia dyskusji o roli Kodeksu postępowania administracyjnego i jego przyszłości. Decyzją Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego nr 8 z dnia 10 października 2012 r. został powołany Zespół ekspercki do opracowania koncepcji modyfikacji postępowania administracyjnego, który w latach 2012–2016 opracował Raport pt. *Reforma prawa o postępowaniu administracyjnym* (Warszawa 2017, Naczelny Sąd Administracyjny). Pracom Zespołu przyświecała przede wszystkim intencja „zapewnienia odpowiedniej efektywności procedury administracyjnej i zmniejszenia w sposób odczuwalny społecznych kosztów jej uruchamiania, a generalnie – zerwania z coraz bardziej anachronicznym, zarzuconym już gdzie indziej schematem regulacji” (Z. Kmiecik, s. 13 powołanego wyżej Raportu). Zespół przygotował kompleksową koncepcję modyfikacji Kodeksu postępowania administracyjnego, obejmującą w zasadzie wszystkie instytucje procedury administracyjnej. Zaproponowano również wprowadzenie do Kodeksu nowych instytucji, w szczególności mediacji, milczącego załatwiania spraw, decyzji generalnych, umowy administracyjnej, postępowania uproszczonego, postępowania z udziałem znacznej liczby osób. Zaproponowano również regulację dotyczącą kar administracyjnych oraz europejskiej współpracy administracyjnej.

Część – choć nie wszystkie – z zaproponowanych przez Zespół ekspercki rozwiązań została wprowadzona (z licznymi modyfikacjami) do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1183), który wpłynął do Sejmu w dniu 29 grudnia 2016 r. Projekt ten w założeniu ma wprowadzić regulacje skracające procedury administracyjne, zapewnić adekwatność administracyjnych kar pieniężnych do zaistniałych naruszeń. Projekt stanowi część przygotowanego przez Ministerstwo Rozwoju pakietu „100 zmian dla firm – Pakiet ułatwień dla przedsiębiorców”. Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw została uchwalona na posiedzeniu w dniu 9 marca 2017 r., a zgodnie z jej art. 18 wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. Powyższą ustawą wprowadzono do postępowania administracyjnego jurysdykcyjne ogólnego nowe instytucje w postaci mediacji (rozdział 5a w dziale II Kodeksu postępowania administracyjnego), milczącego załatwienia sprawy

(rozdział 8a w dziale II K.p.a.) i postępowania uproszczonego (rozdział 14 w dziale II K.p.a.). W dodanym dziale IV K.p.a. uregulowano administracyjne kary pieniężne (sprawy nakładania lub wymierzania tychże lub udzielania ulg w ich wykonaniu), natomiast w dodanym dziale VIIIa K.p.a. uregulowano zasady europejskiej współpracy administracyjnej.

Ustawą z dnia 9 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw wprowadzono także istotne zmiany w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 718 z późn. zm.), polegające m.in. na rezygnacji z wymogu wezwania do usunięcia naruszenia prawa przed wniesieniem skargi do sądu administracyjnego na inne niż decyzje i postanowienia akty lub czynności oraz wprowadzeniu nowego środka zaskarżenia decyzji kasacyjnej (wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a.) w postaci sprzeciwu od decyzji (dodany rozdział 3a w dziale III ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi; art. 64a–64e).

3.04.2017 – prof. dr hab. Arkadiusz Sobczyk, *Państwo zakładów pracy*

Przedmiotem posiedzenia Komisji była dyskusja nad tezą książki prof. Arkadiusza Sobczyka pt. *Państwo zakładów pracy*, a w szczególności promowanej w niej koncepcji postrzegania zakładów pracy jako wspólnot prawa publicznego. Fundamentem powyższej koncepcji jest założenie, że określone w Konstytucji RP oraz aktach prawa międzynarodowego prawa pracownicze są nie tylko prawami człowieka, ale wywołują także skutek wertykalny. Tym samym czynności pracodawcy realizujące te prawa mają charakter aktów prawa publicznego. Powyższym założeniom towarzyszy silne wyeksponowanie roli kodeksowego dobra zakładu pracy. Dobro to jest dobrem wspólnym społeczności skupionych wokół danego zakładu pracy, na którą składają się pracujący i zatrudniający. Tym samym zakłady pracy jawią się jako niepaństwowe, ale publiczne jednostki organizacyjne, zajmujące się nie tylko obsługą przedsiębiorstwa, ale także wykonywaniem obowiązków państwa w zakresie polityki społecznej. W konsekwencji prawo pracy jawi się jako prawo publiczne, stosujące administracyjną metodę regulacji w postaci aktów indywidualnych i generalnych, przypominających akty prawa miejscowego, wydawanych przez organy samorządu terytorialnego. Zresztą same zakłady pracy sytuowane są jako jeden z elementów organizacji państwa opartej na regule pomocniczości.

Dyskutowana książka kwestionuje związki prawa pracy z prawem cywilnym poprzez eksponowanie wartości społecznych, jakie kryją się za instytucjami prawa pracy. Z tego powodu dyskusja skoncentrowała się na ocenie możliwości cywilistycznego wyjaśnienia instytucji prawa pracy. Jako kierunki poszukiwań wskazywano koncepcję obowiązku korzystania z włas-

ności w sposób społecznie użyteczny oraz dopuszczalność kontraktowego zastrzeżenia dyrektywnych uprawnień w umowach o świadczenie usług. Dyskutowano na temat postrzegania prawa do pracy jako dobra osobistego oraz tkwiącego w tym potencjału dla ochrony roszczeń pracowniczych. Równocześnie jednak dostrzegano jakościową zmianę w sytuacji prawnika w przypadku uznania, że w relacjach zatrudnienia wchodzi on w kontakt z władzą publiczną, która z mocy swego umocowania, a nie z wyrażonej w umowie zgody ma obowiązek przestrzegać wartości konstytucyjnych.

Komisja Prehistorii Karpat

Przewodniczący: Jan Machnik
Zastępcy przewodniczącego: Paweł Valde-Nowak
Agnieszka Wacnik
Sekretarz: Marcin Przybyła

- 14.06.2016** – mgr Jan Gancarski, *Odkrycie grodziska z epoki brązu w Brzezówce, pow. Jasło*
25.10.2016 – dr hab. Marcin Przybyła, *Prehistoryczna osada obronna na Górze Zyndrama w Maszkowicach*
29.11.2016 – dr Bogusław Chorąży, mgr Bożena Chorąży, *Stan badań archeologicznych Beskidu Śląskiego i przyległej części Pogorza Śląskiego*
10.01.2017 – mgr Piotr Kotowicz, prof. dr hab. Renata Madyda-Legutko, dr hab. Judyta Rodzińska-Nowak, *Przemiany kulturowe i osadnicze w rejonie góry Wroczeń (pow. sanocki) od okresu halsztackiego po okres rzymski*
30.03.2017 – prof. dr Maria Novotná, dr Marian Sojak CSc, *Pohrebisko v Spišskom Podhradí a vzťahy s mierzanowickou kultúrou*

Komisja Środkowoeuropejska

Przewodnicząca: Irena Stawowy-Kawka
Zastępcy przewodniczącej: Józef Łaptos
Andrzej Essen
Sekretarz: Mirella Korzeniewska-Wiszniewska

- 21.06.2016** – dr hab. Andrzej Florian Dubicki, *Współpraca polsko-rumuńska w latach 1949–1962 w ramach RWPG*
18.10.2016 – prof. dr hab. Danuta Quirini-Popławska oraz mgr Krzysztof Frankowicz, *Dziela XVI-wiecznych padewskich profesorów prawa i filozofii w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej oraz ich proveniencja*

- 15.11.2016** – prof. dr hab. Andrzej Kastory, *Reperkusje polskiego kryzysu z grudnia 1980 r. na Zachodzie*
- 13.12.2016** – dr Paweł Skorut, *Rosja i panslawizm w polityce Tomasza Masaryka*
- 17.01.2017** – dr Renata Król-Mazur, *Realizacja potrzeb edukacyjnych i oświatowych mniejszości w Polsce – od teorii do rzeczywistości – casus mniejszości ormiańskiej*
- 21.02.2017** – prof. dr hab. Mariusz Misztal, *Geneza konfliktów religijnych i narodowościowych na Cyprze*
- 21.03.2017** – dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. PAN, *Cyryl i Metody w procesie inkulturacji Słowian*
- 25.04.2017** – dr hab. Piotr Kimla, prof. UJ, *Realizm polityczny a polskie myślenie o polityce*

KOMISJE WYDZIAŁU III NAUK ŚCISŁYCH I TECHNICZNYCH

Komisja Astrofizyki

Przewodniczący: Andrzej Staruszkiewicz
Zastępca przewodniczącego: Lech Sokołowski
Sekretarz: Andrzej Odrzywołek

- 10.06.2016** – prof. dr hab. Wojciech Florkowski, *Przejsie fazowe QCD we Wczesnym Wszechświecie*
- 18.11.2016** – prof. dr hab. Jerzy Krzesiński, *Wątpliwa obecność układów planetarnych wokół niebieskich pulsujących podkarłów KIC 5807616 i KIC 10001893*
- 16.12.2016** – dr hab. Piotr Homola, *Cosmic-Ray Extremely Distributed Observatory: nowe możliwości badawcze w astrofizyce*
- 27.01.2017** – prof. dr hab. Marek Biesiada, *Soczewki grawitacyjne ważnym narzędziem współczesnej kosmologii*
- 24.02.2017** – dr hab. Janusz Brzychczyk, *Energia symetrii materii jądrowej: Od jąder atomowych do gwiazd neutronowych*
- 24.03.2017** – dr hab. Marek Jamrozy, *Aktywność i stagnacja czarnych dziur – czyli o cyklicznej emisji radiowej galaktyk*
- 21.04.2017** – dr Stanisław Bajtlik, *Astronomiczne okrycia w ostatnich kilkunastu miesiącach*

Komisja Nauk Technicznych

Przewodniczący: Kazimierz Furtak
Zastępcy przewodniczącego: Zenon Waszczyszyn
Jerzy Lis
Sekretarz: Wojciech Mitkowski

21.06.2016 – prof. dr hab. inż. Romuald Będziński, *Dysfunkcje narządu ruchu i implanty – spojrzenie inżyniera*

Choroby i dysfunkcje narządu ruchu są najczęstszą przyczyną bólu i ograniczenia jakości życia około 1 miliarda ludzi na świecie, zwłaszcza w starszym wieku. Choroby stawów u ludzi powyżej 65 roku życia stanowią ponad połowę wszystkich przewlekłych chorób. Reumatoidalne zapalenie stawów ogranicza aktywność ruchową w większym stopniu niż choroby serca, rak i cukrzyca, a liczba dzieci i dorosłych z RZS wzrosła w roku 2020 do 60 milionów. Istnieją skuteczne metody zapobiegania tym chorobom, ale musimy działać natychmiast. Choroby stawów, zespoły bólowe kręgosłupa, osteoporoza, urazy kończyn, wszystkie te patologie stanowią ogromne obciążenie zarówno dla poszczególnych jednostek, jak i dla całych społeczeństw oraz dla systemów opieki zdrowotnej na całym świecie.

18.10.2016 – dr hab. inż. Andrzej Szarata, prof. PK, *Metody oceny efektywności funkcjonalnej planowanych inwestycji infrastruktury transportowej*

Rozbudowa systemu transportowego w miastach wymaga bardzo wysokich nakładów finansowych oraz przemyślanej polityki transportowej. Wiąże się to z koniecznością podejmowania decyzji, których konsekwencje dla efektywności w przemieszczaniu się osób (i pośrednio towarów) mogą być bardzo dotkliwe. Aby zminimalizować ryzyko podjęcia błędnych lub nieefektywnych rozwiązań, coraz częściej stosuje się transportowe modele symulacyjne miast lub aglomeracji. Pozwalają one na testowanie możliwych rozwiązań i wskazują na kolejność oraz etapowanie inwestycji bez konieczności angażowania wysokich nakładów finansowych. Właściwie opracowany i skalibrowany model symulacyjny może stanowić bardzo dobre narzędzie wspomagające proces decyzyjny i minimalizujące ryzyko podjęcia niewłaściwych kroków. Analizując stan funkcjonowania systemu transportowego w miastach i aglomeracjach często posługujemy się odpowiednio skonstruowanymi modelami matematycznymi, odwzorowującymi relacje między różnymi środkami przewozów pasażerskich. Zależności te są wyjątkowo skomplikowane, ponieważ u podstaw podejmowania decyzji zawsze leży czynnik ludzki, który jest w swojej istocie nieprzewidywalny. Oczywiście podejmowane są próby matematycznego modelowania tych zacho-

wań, lecz zawsze są one nacechowane wysokim stopniem uogólnienia, co wpływa na wyniki końcowe. Największą zaletą takich modeli jest jednak możliwość weryfikowania różnych scenariuszy zmian bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów – dla raz opracowanego modelu systemu transportowego można w sposób dowolny kreować i testować rozwiązania. Posługując się językiem prakseologicznej teorii organizacji, można powiedzieć, że model symulacyjny pozwala na imanentyzację, czyli „zastępowanie prób faktycznych pseudopróbkami wykonywanymi w myśli”. Daje to nieograniczone możliwości dla planistów transportu i decydentów w zakresie testowania zmian w systemie transportowym bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów lub testowania pewnych rozwiązań na tkance miejskiej. W ramach prezentacji zostanie przybliżona procedura modelowania podróży, począwszy od zbierania niezbędnych danych, a skończywszy na prezentacji wyników gotowych modeli transportowych obszarów zurbanizowanych.

10.11.2016 (wspólne z Komisją Zagrożeń Cywilizacyjnych) – prof. dr hab. Stanisław Nagy, *Czy teza zawarta w haśle – Golden Age of Natural Gas – ma szansę spełnić się w następnym dwudziestoleciu?* (streszczenie zob. Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych, s. 130)

20.12.2016 – dr hab. inż. Paweł Skruch, *Kluczowe zagadnienia badawcze z zakresu automatyki w projektowaniu samochodów autonomicznych*
Samochód autonomiczny, inaczej określany jako samochód bez kierowcy, samojeżdżący, zrobotyzowany lub zautomatyzowany, to pojazd, który jest zdolny do wykrywania i interpretacji otoczenia, w celu poruszania się bez udziału człowieka jako osoby mającej czynny wpływ na jego ruch i zachowanie. Przewiduje się, że samochody autonomiczne będą miały w najbliższej dekadzie rewolucyjny wpływ na wiele dziedzin życia współczesnego człowieka. Głównym motywatorem i siłą napędową prac badawczych prowadzonych w tym obszarze jest wizja bezkolizyjnego i bezwypadkowego ruchu drogowego. Wykład koncentruje się na największych barierach i wyzwaniach związanych z opracowaniem i wdrożeniem autonomicznych systemów sterowania w pojazdach. Podczas wystąpienia przedstawiono aktualny stan prac badawczo-rozwojowych nad takimi systemami, scharakteryzowano najważniejsze elementy wyposażenia samochodu składające się na jazdę autonomiczną, zdefiniowano zagadnienia badawcze, których rozwiązanie będzie miało kluczowy wpływ na tempo wprowadzania samochodów autonomicznych do powszechnego wykorzystywania na drogach publicznych. W szczególności opisano i scharakteryzowano systemy sterowania działające w pętli sprzężenia zwrotnego, której stabilizujące

działanie jest ściśle powiązane z wykrywaniem i interpretacją otaczającej samochód rzeczywistości. Jest rzeczą oczywistą, że wprowadzenie jazdy w pełni autonomicznej nie nastąpi z dnia na dzień, lecz w miarę rozwoju technologii. Systemy już istniejące na rynku są stopniowo rozwijane i ich funkcjonalność będzie zmierzać w kierunku przejścia całościowej kontroli nad pojazdem.

17.01.2017 (Sekcja Nauki o Materiałach) – prof. dr hab. Konrad Szaciłowski, *Molekularna magia nanomateriałów*

Słowo „materiał” kojarzy się zwykle z substancją, w której występuje jeden rodzaj wiązania chemicznego: metaliczne w metalach, jonowe w ceramice i kowalencyjne w polimerach. Nowoczesna chemia materiałów oraz nanotechnologia oferują materiały, które wychodzą poza klasyczną systematykę, a dają ogromne możliwości aplikacyjne.

Wraz ze zmniejszeniem wielkości ziaren właściwości materiałów są w coraz większym stopniu determinowane przez atomy znajdujące się na powierzchni ziaren. Umożliwia to przede wszystkim wykorzystanie prostych reakcji chemicznych do modyfikowania właściwości chemicznych materiałów. Jest to szczególnie ważne w przypadku materiałów metalicznych i półprzewodnikowych, które dzięki rozdrobnieniu w nanoskali uzyskują zupełnie nowe właściwości fizykochemiczne, w szczególności katalityczne.

W przypadku prostych materiałów nieorganicznych (takich jak tlenki i siarczki metali) możliwe jest uzyskanie materiałów o niecodziennych właściwościach i zastosowaniach, w tym związanych z przetwarzaniem informacji. Modyfikacja powierzchni tlenków metali (np. jak ZnO czy TiO₂) oraz siarczków (CdS) daje materiały półprzewodnikowe, umożliwiające prostą i taną budowę elementów elektronicznych o bardzo skomplikowanej charakterystyce.

21.02.2017 (wspólne z Komisją Zagrożeń Cywilizacyjnych) – prof. dr hab.

Ryszard Tadeusiewicz, *Czy sztuczna inteligencja stanowi zagrożenie cywilizacyjne?* (streszczenie zob. Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych, s. 131)

21.03.2017 (Sekcja Inżynierii Lądowej i Wodnej) – prof. dr hab. Stanisław Gaca, dr inż. Mariusz Kieć, *Bezpieczeństwo ruchu drogowego jako problem badawczy*

Bezpieczeństwo ruchu drogowego w społecznym odbiorze utożsamiane jest zwykle z zawodnością funkcjonowania systemu „człowiek – pojazd – droga”. Skutkiem tej zawodności są kolizje i wypadki z ofiarami w ludziach, stanowiące jedno z istotnych zagrożeń cywilizacyjnych. Wypadki drogowe

charakteryzowane są zwykle poprzez różnego rodzaju opisy statystyczne. Takie opisy nie oddają jednak złożoności funkcjonowania wspomnianego systemu i nie są wystarczające do poszukiwań oraz wdrażania środków minimalizujących ryzyko zdarzeń drogowych. Służą temu zaawansowane, interdyscyplinarne badania naukowe, które w ujęciu sektorowym można odnieść do „człowieka jako uczestnika ruchu”, „drogi” i „pojazdu”, lecz z uwzględnieniem interakcji zachodzących pomiędzy wymienionymi czynnikami. Wykład poświęcony jest tego typu badaniom. We wprowadzeniu do wykładu przedstawiono społeczno-ekonomiczne tło problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego. Motywem przewodnim wykładu są współczesne metody badań bezpieczeństwa ruchu drogowego i wpływ wyników tych badań na doskonalenie zasad projektowania oraz eksploatacji infrastruktury drogowej. Opisane zostały metody identyfikacji i kwantyfikacji wpływu różnych charakterystyk dróg oraz ruchu na zdarzenia drogowe, w tym z uwzględnieniem bardziej zaawansowanych metod analitycznych. Omówiono także nowy nurt badań z wykorzystaniem tzw. pośrednich miar bezpieczeństwa ruchu drogowego, które w wielu sytuacjach są bardziej efektywnym sposobem identyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa ruchu niż dane statystyczne o wypadkach. Podsumowanie wykładu stanowi wskazanie przykładów praktycznych zastosowań wyników badań naukowych, w tym w odniesieniu do zarządzania prędkością jako środka poprawy bezpieczeństwa ruchu.

25.04.2017 (Sekcja Mechaniki i Budowy Maszyn) – dr hab. inż. Janusz Gołdasz, prof. dr hab. inż. Bogdan Sapiński, *Semiaktywne tłumiki MR działające w trybie zaworowym*

W referacie scharakteryzowano samochodowe amortyzatory z cieczami magnetoreologicznymi (MR), działające w trybie zaworowym. Opisano typowe konfiguracje tłumików oraz elektrozaworów MR. Szczególną uwagę zwrócono na konstrukcję jedno- i dwururowe tłumików MR z zaworem mającym przynajmniej jedną szczelinę promieniową, które są stosowane w motoryzacji. Omówiono osiągi tłumików MR w stanie: ustalonym i przejściowym. Przedstawiono sprzężone modele elektro-hydrauliczne tłumików MR o parametrach skupionych oraz pokazano ich zastosowanie w odniesieniu do omawianych konstrukcji. Referat uzupełnia przegląd zintegrowanych konstrukcji tłumików MR z mechanizmami rekuperacji energii mechanicznej.

Komisja Układów Złożonych

Przewodniczący:	Jerzy Jurkiewicz
Sekretarze:	Paweł Góra
	Zdzisław Burda

- 3.06.2016** – dr hab. Katarzyna Sznajd-Weron, *Czy psychologia może się spotkać z fizyką?*
21.10.2016 – prof. dr hab. Jerzy Łuczka, *O ujemnej mobilności*
9.12.2016 – prof. dr hab. Piotr Bożek, *Jaka jest najmniejsza kropla płynu?*
20.01.2017 – prof. Steven Bass, *The cosmological constant: what is it telling us?*
10.03.2017 – dr Andrzej Kułak, *Nieznana europejska historia tranzystora*
28.04.2017 – dr hab. Jarosław Kwapien, *Rola interpunkcji w lingwistycznym prawie Zipfa*

KOMISJE WYDZIAŁU IV PRZYRODNICZEGO

Komisja Biologii Rozwoju

Przewodnicząca: Elżbieta Pyza
Zastępca przewodniczącego: Andrzej Joachimiak
Sekretarz: Mariusz Jaglarz

- 25.11.2016** – dr hab. Bartosz Płachno, *Mikromorfologia i ultrastruktura kwiatów przedstawicieli rodziny Lentibulariaceae w odniesieniu do zapylaczy*
13.01.2017 – prof. dr hab. Ewa Gregoraszczyk, *Intrygujące oblicze ksenobiotyków*

Komisja Geograficzna

Przewodniczący: Kazimierz Krzemień
Zastępcy przewodniczącego: Adam Kotarba
Tadeusz Niedźwiedz
Sekretarz: Bolesław Domański

- 16.06.2016** – prof. dr hab. Stefan Skiba, *Nowa systematyka gleb Polski*
13.10.2016 – prof. dr hab. Antoni Jackowski, dr hab. Elżbieta Bilaska-Wodecka, dr hab. Izabela Sołjan, mgr Justyna Liro, *Tradycja polsko-francuskich relacji geograficznych*
10.11.2016 – dr hab. Mirosław Żelazny, *Wpływ wiatrolomu na różnicowanie przestrzenne składu chemicznego wód w zlewniach tatrzańskich*

- prof. dr hab. Leszek Starkel, *Paradoksy działalności fluwialnej w systemach młodych gór*
- 15.12.2016** – dr hab. Mirosław Mika, *Governance w lokalnym rozwoju turystyki*
- 12.01.2017** – dr hab. Jacek Szymańda, dr Piotr Gierszewski, prof. Milan Lehotski, *Wpływ zapór wodnych na funkcjonowanie systemów fluwialnych na przykładzie zapory we Włocławku (Wisła) i Gabčíkovie (Dunaj)*
- 9.02.2017** – dr Robert Guzik, *Transport publiczny a dostępność w obszarach wiejskich Szwajcarii*
- 20.04.2017** – dr Józef Partyka, *Obszarowa ochrona przyrody w Polsce i udział w niej geografia*

Komisja Geoinformatyki

Przewodniczący:	Tadeusz Chrobak
Zastępcy przewodniczącego:	Jacek Kozak Jan Romuald Olędzki
Sekretarz:	Konrad Eckes
Pełnomocnik ds. wydawnictw:	Jadwiga Maciaszek

- 8.06.2016** – prof. dr hab. Jacek Kozak, *Rekonstrukcja długookresowych zmian powierzchni lasów za pomocą różnorodnych danych przestrzennych: wybrane problemy metodyczne*
- 16.11.2016** – Wojciech Przybylski, *SMART CITY: technologia, moda czy nowy paradygmat zarządzania miastem?*
- 14.12.2016** – dr hab. inż. Sławomir Mikrut, *Mobilne Systemy Pomiarowe w opracowaniu innowacyjnej metodyki i informatycznego systemu zarządzania dla kodyfikacji linii kolejowej*
- 11.01.2017** – mgr inż. arch. kraj. Kamila Walenciak, *Koncepcja modelu postępowania badawczego dotyczącego wykorzystania wolontariackiej informacji geograficznej w procesie projektowania i rewitalizacji terenów zieleni miejskiej*
- 8.02.2017** – dr inż. Robert Marcjan, *Geoprzetwarzanie we wspomaganiu decyzji dla potrzeb poszukiwania osób zaginionych i prowadzenia akcji poszukiwawczo-ratowniczych*
- 8.03.2017** – Jean-Sébastien Bouffard, Stewart Wyseman, *Współczesne trendy w rozwoju geoinformacji na świecie na przykładzie rozwiązań kanadyjskiej firmy PCI Geomatics*
- 12.04.2017** – dr hab. Bogumił Szady, *Ontologia miejscowości w historycznych systemach informacji przestrzennej*

Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych

Przewodniczący: Jerzy Starzyk
Zastępca przewodniczącego: Jan Szarek
Sekretarz: Józef Walczyk

- 24.11.2016** – prof. dr hab. Teresa Fortuna, *Osiągnięcia naukowe Profesora Mieczysława Palasińskiego w zakresie technologii produktów roślinnych*
– prof. dr hab. Włodzimierz Popek, *Osiągnięcia naukowe Profesora Krzysztofa Bieniarza, członka korespondenta PAU, w zakresie ichtiobiologii i rybactwa*
17.02.2017 – prof. dr hab. inż. Monika Bugno-Poniewierska, *Innowacyjne narzędzia genetyki molekularnej w hodowli zwierząt*

Komisja Paleogeografii Czwartorzędu

Przewodniczący: Marek Krąpiec
Zastępcy przewodniczącego: Henryk Kubiak
Dorota Nalepka
Sekretarz: Aldona Mueller-Bieniek
Delegat ds. wydawnictw: Włodzimierz Margielewski

- 21.10.2016** – dr Daniel Okupny, prof. dr hab. Ryszard K. Borówka, *Geochemiczne badania osadów jeziornych i torfowych w Polsce środkowej*
18.11.2016 – Fatima Pawełczyk, Leszek Chróst, Tadeusz Magiera, Adam Michczyński, Jarosław Sikorski, Konrad Tudyka, Ewelina Zajac, *Chronologia i wyniki badań geochemicznych torfowiska Wolbrom (część południowo-wschodnia)*
16.12.2016 – dr hab. Wojciech Tylmann, prof. UG, *O poszukiwaniach jeziornych osadów laminowanych i ich przydatności do rekonstrukcji zmian środowiska w północnej Polsce*
20.01.2017 – dr hab. Tomasz Kalicki, prof. UJK, dr Adam Wawrusiewicz, mgr Marcin Frączek, *Kontekst środowiskowy subneolitycznego stanowiska Grądy-Woniecko w dolinie Narwi – pierwsze wyniki*
– mgr Marcin Frączek, dr Paweł Przepióra, dr hab. Tomasz Kalicki, prof. UJK, *Zespół Laboratoriów Naukowo-Badawczych IG UJK w Kielcach – datowania TL/OSL*
24.03.2017 – prof. dr hab. Mirosław Błaszkiwicz, prof. dr hab. Achim Brauer, *Laminowane osady Jeziora Czechowskiego (Bory Tucholskie) i Gościąż (Kotlina Płocka) na linii europejskiego transektu paleoklimatyczno-paleośrodowiskowego okresu postglacjalnego*

KOMISJE MIĘDZYWYDZIAŁOWE

Komisja Antropologiczna

Przewodniczący: vacat
Zastępca przewodniczącego: Jan Chochorowski
Sekretarz: Marcin Brocki

25.11.2016 – dr hab. Marcin S. Przybyła, *Teoria ewolucji w archeologicznych badaniach nad dawnymi społeczeństwami*

Komisja PAU do Badań Diaspory Polskiej

Przewodniczący: Zygmunt Kolenda
Zastępcy przewodniczącego: Dorota Prasałowicz
Adam Stefan Walaszek
Sekretarz: Janusz Pezda

23.06.2016 – prof. dr hab. Roman Dąbek, *Dzieło Kopernika w myśli naukowej Nowej Hiszpanii i Meksyku*

20.10.2016 – dr Monika Jaglarz, *Diariusz Sejmu Wolnego Miasta Krakowa w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu*

17.11.2016 – dr Michalina Petelska, *Julia Ledóchowska i Georg Brandes. Działalność Polonii skandynawskiej na rzecz niepodległości Polski w latach 1915–1917*

26.01.2017 – prof. dr hab. Rafał Habielski, *Kajetan Morawski – ambasador wolnej Polski w Paryżu*

23.03.2017 – prof. dr hab. Artur Patek, *Polskie groby w Tel Awiwie*

20.04.2017 – dr Aneta Nisiobęcka, *Adaptacja Polaków z Francji do komunistycznej rzeczywistości w Polsce w okresie 1945–1954*

Komisja Ergonomii

Przewodniczący: Maciej Złowodzki
Zastępca przewodniczącego: Tadeusz Juliszewski
Sekretarz: Halszka Kontrymowicz-Ogińska

15.12.2016 – dr inż. arch. Bogdan Siedlecki, *Ergonomia światła – czyli jak poprawnie zamontować „żarówkę” – od biurka do bułwaru*

- 26.01.2017** – dr inż. arch. Bogdan Siedlecki, *Architecture Recovery – nowe spojrzenie na przyszłość architektury*
3.02.2017 – zwiedzanie wystawy *Energiewende – Transformacja energetyczna Niemiec* oraz odwiedzin w laboratoriach WIPiE
9.03.2017 – dr inż. arch. mgr sztuki Anna Taczalska, *Nowoczesne biuro – standard polski na tle zachodnioeuropejskich tendencji*

Komisja Filozofii Nauk

- Przewodniczący: ks. Michał Heller
Zastępcy przewodniczącego: Andrzej Staruszkiewicz
ks. Janusz Mączka
Sekretarze: ks. Wojciech Grygiel
Paweł Polak

- 20.06.2016** – dr Magdalena Senderecka, *Mózg a wiara. Neuronalne korelaty przekonań religijnych*
17.10.2016 – dr Bogdan Wszolek, *Międzygwiazdowe pasma rozmyte*
14.11.2016 – prof. dr hab. Andrzej Królak, *Fale grawitacyjne wykryte*
19.12.2016 – prof. dr hab. Jerzy Król, *Dziwna matematyczność Wszechświata*
16.01.2017 – ks. dr hab. Damian Wąsek, *Problemy i szanse teologii w dialogu z neuronaukami*
13.02.2017 – ks. prof. Józef Bremer SJ, *Tożsamość osoby w jej neuronaukowym obrazie*
20.03.2017 – prof. dr hab. Bartosz Brożek, *Szósty zmysł: jak myśl sięgnęła abstrakcji?*
10.04.2017 – prof. dr hab. Sławomir Leciejewski, *Cyfrowa rewolucja w badaniach eksperymentalnych*

Komisja Historii Nauki

- Przewodniczący: Jan Woleński
Zastępca przewodniczącego: Jerzy Kreiner
Sekretarz: Michał Kokowski

- 8.06.2016** – prof. dr hab. Janusz Kotlarczyk, *Badania interdyscyplinarne kopca Kraka. Wyniki, zaniechania i mity*
15.06.2016 – dr hab. Piotr Krzywiec, *Robert Townson (1762–1827) i jego podróż geologiczna w Tatry i do Wieliczki*
26.10.2016 – prof. Annette Vogt, *Women scientists in the European context in the 19th and early 20th century*

- 23.11.2016** – prof. dr hab. Michał Kokowski, *O nienaukowych podstawach bibliometrii*
- 14.12.2016** – mgr Paweł Brzegowy, dr Sławomir Dorocki, *Antoniego Rehmana droga do geografii*
- 25.01.2017** – dr hab. Tomasz Pudłocki, *Ludzie wobec wyzwań epoki – anglistyka w Uniwersytecie Jagiellońskim 1945–1952*
- 22.02.2017** – prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk, *Giordano Bruno, Mikołaj Kopernik i Księżyc, czyli heliocentryzm w Anglii 1603 roku*
- 22.03.2017** – dr hab. Tomasz Mróz, *Badacze Platona i ich badania w zbiorze korespondencji Lewisa Campbella (1830–1908)*
- 26.04.2017** – dr Danuta Ciesielska, *O wybitnych matematykach, którzy byli zagranicznymi członkami AU i PAU*

Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych

Przewodniczący: Andrzej Kastory
Zastępcy przewodniczącego: Jerzy Kuczyński
Karol Sanojca
Sekretarz: Grzegorz Chomicki

Komisja odbyła 7 posiedzeń w dniach: 27.09, 25.10, 22.11.2016, 24.01, 28.02, 28.03, 25.04.2017 r., podczas których wygłoszono 6 wykładów, przedstawiono 3 opinie o podręcznikach i przeprowadzono 3 dyskusje panelowe².

Komisja Spraw Europejskich

Przewodniczący: Michał Turała
Zastępca przewodniczącego: Bolesław Ginter
Sekretarze: Maria Nowakowska
Jerzy Zdrada

- 27.06.2016** – prof. dr hab. Roman Kuźniar, *Europejski kryzys i polski zwrot*
- 27.02.2017** – prof. dr hab. Andrzej Mączyński, *Sądownictwo konstytucyjne jako element europejskiej kultury prawnej*
- 24.04.2017** – dr Maciej Kozłowski, *Prezydent Donald Trump. Jaka Ameryka, jaki świat?*

---

² Materiały z posiedzeń Komisji zostaną opublikowane w t. XV czasopiśmie „Opinie Edukacyjne PAU”.

Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych

Przewodniczący: Zygmunt Kolenda
Zastępcy przewodniczącego: Joanna Kurczewska
Janusz Szmyd
Sekretarze: Stanisław Nagy
Marcin Ślarzyński

9.06.2016 – dr hab. Dariusz Niedźwiedzki, *Dlaczego migracja nie jest zagrożeniem cywilizacyjnym?*

10.11.2016 (wspólne z Komisją Nauk Technicznych) – prof. dr hab. Stanisław Nagy, *Czy teza zawarta w haśle – Golden Age of Natural Gas – ma szansę spełnić się w następnym dwudziestoleciu?*

W roku 2011 Międzynarodowa Agencja Energetyczna (IEA) opublikowała raport pt. *Are We Entering a Golden Age of Gas?* (Czy wchodzimy w złotą erę gazu?). Wydawało się, że boom gazowy, wywołany inwestycjami w wydobywanie gazu konwencjonalnego i niekonwencjonalnego w USA, a także program ograniczenia emisji CO² staną się „motorem” szybkiego wzrostu zużycia gazu w energetyce światowej i zwiększenia udziału gazu ziemnego w gospodarce. Gaz, według prognozy IEA, odgrywać ma kluczową rolę w okresie przejściowym między wdrożeniem nowych, efektywnych technologii energetycznych. Kryzys finansowy ograniczył popyt na surowce energetyczne, ale wydaje się, że wzrost zapotrzebowania na paliwa kopalne zostanie utrzymany w dłuższej perspektywie. Tempo wzrostu popytu na gaz osiągnie ok. 1,5% wg raportu IEA w długiej perspektywie, niemniej od 2014 roku obserwujemy wzrost zapotrzebowania na gaz – na razie w ilości 1% rocznie. Prognozowane w 2011 roku zużycie gazu w 2030 – to 4310 mld m³. Czynnikiem stabilizującym podaż gazu ziemnego w świecie jest wydobywanie gazu ziemnego ze źródeł niekonwencjonalnych na skutek wdrożenia nowych technologii wiertniczych, które, zdaniem niektórych ekologów, stanowią zagrożenie dla środowiska. Szacuje się, że rezerwy gazu niekonwencjonalnego w świecie mogą wynosić aż 900 $\cdot 10^{12}$ m³ (180 $\cdot 10^{12}$ m³ zasobów konwencjonalnych). Świat zmienił się bardzo od tego czasu na skutek spadku cen ropy naftowej, aktywności „ekologów”, protestujących przeciwko technologii szczelinowania odwiertów poziomych. Osiągnięcie celów gospodarki niskoemisyjnej nie jest takie oczywiste. Niskie ceny energii, redukcja inwestycji, a także wojna o restrykcyjne regulacje „proekologiczne” blokują rozwój przemysłu gazowego. W Polsce brak spójnej krajowej polityki energetycznej i niekorzystne ceny surowca skutecznie hamują rozwój energetyki gazowej. Na otwarcie „złotej ery gazu” trzeba poczekać przynajmniej do następnego dekady.

21.02.2017 (wspólne z Komisją Nauk Technicznych) – prof. dr hab. Ryszard Tadeusiewicz, *Czy sztuczna inteligencja stanowi zagrożenie cywilizacyjne?*

W badaniach naukowych i w opartych na ich wynikach osiągnięciach technicznych jest duży ładunek pozytywnych wartości. To jest właśnie główny mechanizm napędowy postępu cywilizacji! Jednak coraz częściej stykamy się też z sytuacjami powstawania cywilizacyjnych zagrożeń w następstwie pewnych odkryć naukowych lub dokonań technicznych. W 2016 roku wskazano jako źródło zagrożenia rozwój działu informatyki nazywanego sztuczną inteligencją (AI). Co więcej, w opublikowanym liście otwartym, wystosowanym przez Future of Life Institute, AI przedstawiono jako **jedno z największych zagrożeń dla ludzkości!** Sygnatariuszami listu jest wielu znanych ludzi nauki, m.in. prof. Stephen Hawking czy prof. Stuart Russell. Sprawę poparł finansowo Elon Musk.

W efekcie, w listopadzie 2016 roku na konferencji w Asilomar wypracowano kodeks 23 zasad bezpiecznej AI.

Kodeks ten wydaje się jednak mało praktyczny, a AI jest nadal intensywnie rozwijana przez placówki naukowe oraz ogromne ponadnarodowe firmy, takie jak Google czy Facebook.

Referat przedstawiony podczas wspólnych obrad Komisji Zagrożeń Cywilizacyjnych oraz Komisji Nauk Technicznych był próbą odpowiedzi na pytanie, czy to dobrze, czy źle, że sztuczna inteligencja stale się rozwija?

Odpowiedź oparto na konkretnym wskazaniu, co robi sztuczna inteligencja i w jaki sposób to robi. Konkluzja przedstawiona przez autora wskazywała na to, że obawy przeciwników AI są nieuzasadnione.

16.03.2017 – dr Franciszek Czech, *Zagrożenia naukowe w teoriach spiskowych*

20.04.2017 – dr Marcin Galent, *Postprawda – czy nowe technologie informatyczne mogą stanowić zagrożenie cywilizacyjne?*

Jednym z filarów współczesnej cywilizacji zachodniej jest dobrze funkcjonująca sfera publiczna, czyli przestrzeń, w której możliwa jest racjonalna komunikacja, wolna od przymusu. Sfera publiczna jest również fundamentem ustroju liberalno-demokratycznego, w którym oczekuje się, że dobrze poinformowani obywatele mają możliwość dokonywania wyborów politycznych w oparciu o powszechnie dostępną i zweryfikowaną wiedzę. Dlatego w cywilizacji zachodniej pod szczególną ochroną znajdują się praktyki społeczne związane z jej powstawaniem i rozpowszechnianiem. Wiele wskazuje na to, że współczesny ład instytucjonalny nie jest dostatecznie dostosowany do wyzwań wynikających z nasycenia relacji społecznych komu-

nikacją zapośredniczoną przez technologie cyfrowe. Ostatnie lata obfitują w przykłady braku adekwatności istniejących rozwiązań do rewolucyjnych zmian technologicznych.

W niniejszym referacie przedstawione zostały trzy konteksty, w jakich nasycenie komunikacji technologiami cyfrowymi wpływa negatywnie na współczesną sferę publiczną. Pierwszy z nich to polityczny mit Internetu, wywodzący się z tzw. „ideologii kalifornijskiej”. Kontekst drugi to zjawisko nieprawdziwych informacji, rozpowszechnianych przede wszystkim w mediach społecznościowych („fake news”). Trzeci kontekst to zdolność do zbierania i analizowania danych oraz wykorzystywania ich do wpływania na emocje społeczne.

Komisja Zarządzania Kulturą i Mediami

Przewodniczący:	Emil Orzechowski
Zastępca przewodniczącego:	Kazimierz Sowa
Sekretarz:	Joanna Szulborska-Łukasiewicz

- 1.06.2016** – dr hab. Grzegorz Mazurkiewicz, *Zarządzanie polskim systemem oświatowym wobec globalnych priorytetów i trendów edukacyjnych*
- 9.11.2016** – prof. dr hab. Wiesław Gumuła, *Przestrzeń publiczna w dobie finansjalizacji*
- 7.12.2016** – dr Joanna Dziadowiec, *Międzykulturowe festiwale folklorystyczne – synkretyczny system ochrony i zarządzania niematerialnym dziedzictwem kulturowym*
- 1.02.2017** – dr hab. Rafał Maciąg, *Najnowsze problemy zarządzania humanistycznego wobec cywilizacyjnych zmian wprowadzanych przez nowe technologie np. sztuczną inteligencję*
- 5.04.2017** – dr Marta Lenartowicz, *System społeczny jako rama poznawcza: Autopoiesis i ewolucja systemów społecznych nauki*